

Luxusigényeink kedvéért elevenen megnyúzva

Az európai divatipar exkluzív táskák, cipők és övek előállításához hullők bőrért importálja Délkelet-Ázsiából, főképpen Indonéziából. Minden évben százezer számra fognak be, kínoznak meg és ölnék meg brutálisan kockás pítontokat és szalagos varánuszokat. A tudósok óva intenek az ökológiai következményektől is.

A sötét, bűzös raktárban feszesen megtöltött kék zsákok fekszenek szorosan egymás mellett a földön, és vonaglanak, mintha áramütés érte volna őket. A zsákokban megkötözött szalagos varánuszok vannak. Vidékről a hosszú, göröngyös út után a városba érve néhány már ki is múlt, néhány törött csonttal vagy nyílt sebekkel érkezik. „Szörnyű látvány”, mondja *Mark Auliya* biológus, aki kutatásai részeként maláj és indonéz vágóhidakat látogatott meg.

A perzselő forróságban a zsákok addig fekszenek a raktárban, amíg az jól meg nem telik. Azután kezdődik a mérzárosok munkája. Filmfelvételek bizonyítják, hogy a fejre mért ütéssel hogyan kábítják el a varánuszokat, és még élő testükről hogyan húzzák le egyetlen rántással a bőrüket. A pítontokat is hasonló kegyetlenséggel ölik meg: még élve telepumpálják őket vízzel, jól kifeszítve ezzel bőrüket, azután kampókra akasztják, majd megnyúzzák. A testek a vágóhíd sarkában landolnak, ahol az állatok hosszas haláltusa után nyomorultul kiszívódnak.

Pusztán 2010-ben 157 500 kockás pítont és 413 100 varánusz bőrért exportálták Indonéziából. Európában az olyan luxusdivatmárkák, mint a Gucci, a Hermès, a Cartier és a Bally óraszíjat, cipőt és táskákat készít a bőrből. Bár régóta készülnek az eredetihez megtévesztően hasonlatos utánzatok, a divatkonsernek továbbra is importálnak hullőbőrt ezekből a brutális vágásokból. Az Európába szállított bőr fele Olaszországba érkezik, de Svájc és Franciaország is „nagyfogyasztó”.

Az állatokat vadon fogják el – ismeretlen mennyiségben

Az etikai-morális megfontolásokon túl (egy állatot egy táská miatt szörnyű szenvedésnek kitenni...) a biológusok óva intenek az óriáshüllők kiterjedt vadászata által okozott ökológiai veszélyektől is. A divatházak ismételten bizonygatják, hogy a bőrök tenyésztelésekről származnak, de szakértők ezt már régóta cáfolják: „Minden szalagos varánuszt, amelynek bőrért a divatipar használja fel, a vadonból származik. Ugyanez érvényes az Indonéziából és Malajziából származó kockás pítontokra”, mondja *Mark Auliya*, a Helmholtz Környezetkutató Központ munkatársa.

A washingtoni fajvédő-egyezmény (CITES) szerint mind a szalagos varánuszok, mind a kockás pítontok a „II. sz. függelék fajai” besorolásba tartoznak. Az ezekkel való kereskedelem legális, de meghatározott engedélyeztetéshez és kvótaszabályozáshoz van kötve. Sajnos az exportáló országok maguk határozhatják meg a kereskedelmi kvótát, és ezt még a CITES-titkársággal sem kötelesek közölni. Indonéziában nem készült még tudományos tanulmány a vadászott populáció méretéről. Az aktuális kvóták megállapítását a kereskedők közvetlenül befolyásolják, és gyakran az előző évben elejtett állatok száma az irányadó.

A vadászat csak a nagy cégeket gazdagítja

Még durva becslések sincsenek arról, hogy Indonézia bizonyos régióiban mennyi állat él egy bizonyos fajból, és így senki sem tudja, hogy az évente több százezer példány elejtése milyen hatással van az ökoszisztémára, illetve a vadászott populációra.

„A növekvő települések, az olajültetvények és a bőrvadászat nyomai meglátszanak. Helyben tekintélyes populációvesztés állapítható meg, és az elejtett állatok átlagosan egyre kisebbek”, mondja *Mark Auliya*; pedig az akár 9 méter hosszúságot is elérő kockás pítont és akár 3 méteresre is megnövő szalagos varánusz fontos szerepet tölt be a természetben. Környezetükben gyakran a hullők a legnagyobb vadászok, és a táplálkozási lánc végén állnak. Fenn tartják az ökológiai egyensúlyt azáltal, hogy megakadályozzák bizonyos kisebb fajok intenzív terjeszkedését. A vidéki régiókban különösen a – mérgefoggal nem rendelkező – kockás pítontok szívesen látott vendégek, mivel nagy patkányvadászok. Dögevő lévén, a szalagos varánusz az „egészségügyi rendőrség” tevékenységét látja el a természetben.

A divatkonsernek eddig azzal igazolták magukat, hogy a helyi indonéz lakosság túlélését biztosítják a hullők vadászásával. A helyi állapotokat vizsgáló szakértők szerint azonban a hivatásos vadászok száma csekély, a parasztok pedig csak kis mértékben tudják kiegészíteni jövedelmüket a vadászattal: az az összeg közel sem elég családjuk eltartásához, hiszen csak az eladási ár töredékét kapják meg.

A hullők számára nincs kíméleti szezon, így aztán állományuk sosem tud regenerálódni. Még ha alacsony is az erősen ingadozó világpiaci ár, az állatokat továbbra is ugyanolyan nagy számban vadásszák, mert megszártva éveken át minőségvesztés nélkül lehet tárolni a bőrüket. Amint nő az ár, a kereskedők ismét nagyobb mennyiséget dobnak piacra.

A divatcégek és vevők kezében van az állatok jövője

A piaci árat a divatipar kereslete, vagyis végső soron a vevőkör határozza meg. Hogy mennyibe kerül a hullőbőr, azt az állat hossza és súlya dönti el. Egy méter pítontbőr ára 8-16 USA-dollár.

A hullővadászat hosszú távon még a helyi mezőgazdaságnak is káros. Nyugat-Malajziában, ahol a kockás pítontok mértéktelen vadászata miatt az EU bőrimporttilalmat rendelt el, a parasztok sok helyütt a rizsföldek patkányinváziójára panaszkodnak. A kockás pítontok, amelyek korábban megették a patkányokat, és így alacsony szinten tartották azok szaporulatát, egyre ritkábbak.

„A nagy divatmogulokat felelősségre kell vonni”, véli *Mark Auliya*. Ugyanakkor minden vevőnek is meg kellene tudnia, milyen szörnyűségek árán állítják elő a luxus bőr-árakat. Csak az nem akar majd a bőrből készült táskát, cipőt vagy övet vásárolni, aki értesül az állatok leírhatatlan szenvedéséről. A milliárdos divatkonsernekre pedig nyilvánvalóan csak a véres munkafolyamatok nyilvánosságra hozatalával és az azok elleni tiltakozással lehet nyomást gyakorolni.

Forrás: www.regenwald.org